

ZAPISNIK

Sa II sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 21. decembra 2018. godine

Sjednica je počela 21. decembra 2018. godine u 13.10 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, članovi/ce Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje: Genci Nimanbegu, dr Predrag Sekulić, Marija Čatović Ana Nikolić, Mirsad Murić i Sanja Pavićević.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, predsjednik i članovi/ce Odbora za ekonomiju, finansije i budžet: dr Predrag Sekulić, Nikola Rakočević, dr Filip Vuković, Branko Čavor, Boris Mugoša i Raško Konjević.

Sjednici nijesu prisustvovali članica Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje dr Vera Bulatović i članovi dr Strahinja Bulajić i mr Veljko Vasiljević.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika, prisustvovali: dr Milosav Anđelić, državni sekretar za oblast šumarstva, lovstva i drvne industrije u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, Nusret Kalač, direktor Uprave za šume, Danilo Jovanović, Sektor za obradu poreskih prijava i uplata, Poreska uprava Crne Gore, Vule Bošković, Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke, Uprava za šume, Dragan Brković, izvršni direktor D.O.O. "Vektra Jakić", Milić Popović, predstavnik D.O.O. „Vektra Jakić“, dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije (u daljem DRI) i Blažo Savković, načelnik Sektora 2 DRI.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Konsultativno saslušanje (rasprava) na temu: „Primjena Ugovora o koncesiji zaključenog između Vlade Crne Gore i D.O.O "Vektre Jakić“.

Prva tačka dnevnog reda – Konsultativno saslušanje (rasprava) na temu: „Primjena Ugovora o koncesiji zaključenog između Vlade Crne Gore i D.O.O "Vektre Jakić“.

Predsjednik Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, prof. dr Petar Ivanović, otvarajući sjednicu osvrnuo se na jedan medij koji prati konsultativno saslušanje i ukazao da pokazuje ozbiljan neprofesionalizam i obmanjuje javnost, između ostalog i tekstovima koje je objavio na sam dan održavanja sjednice Odbore, čime se stiče utisak da se nastoji uticati na tok diskusije.

Podsjetio je da se Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje na 23. sjednici održanoj 08. marta 2018. godine upoznao sa „Konačnim izvještajem o reviziji uspjeha efikasnosti obračuna i naplata prihoda o korišćenju šuma“, koji je nadležni Kolegijum Državne revizorske institucije uputio Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje. Tom prilikom je konstatovano da je u Izvještaju navedeno 14 preporuka za Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Na sjednici Odbora, čiji je član dr Predrag Sekulić, ujedno predsjednik Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, dogovoreno je da se organizuje konsultativno saslušanje koje će pomoći da se, oko onih pitanja gdje postoje različita viđenja istog problema, pokuša naći zajedničko rješenje. Tom prilikom je dogovoreno da se u narednom periodu održi zajednička sjednica Odbora sa Odborom za ekonomiju, finansije i budžet u terminu koji će biti naknadno utvrđen.

Odboru je u decembru 2018. godine dostavljena Inicijativa D.O.O. „Vektra Jakić“ kojom se tražilo održavanje konsultativne rasprave. Kako je već bilo odlučeno da se održi rasprava shodno Izvještaju DRI, a Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, na 38. sjednici održanoj 12. decembra 2018. godine razmotrio dopis sa zahtjevom za održavanje rasprave na kojoj bi se riješila sporna pitanja vezana za tumačenje koncesionih ugovora na relaciji Vlada Crne Gore-Vektra Jakić, Odbor je odlučio na 38. sjednici, a Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, na 58. sjednici održanoj 14. decembra 2018. godine, da održe, shodno čl. 66 i 73 Poslovnika Skupštine Crne Gore, zajedničko konsultativno saslušanje (rasprava).

Ističući principijelnost Odbora povodom svih inicijativa za sazivanje konsultativnih saslušanja, **predjednik prof. dr Petar Ivanović** je podsjetio na hronologiju tih saslušanja:

1. Odbor je shodno predstavci NVO “Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore” od 21. decembra 2017. godine, kojom se iniciralo sazivanje zajedničke sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i Odbora za ljudska prava i slobode za konsultativno saslušanje ministra održivog razvoja i turizma i ministra za ljudska i manjinska prava u vezi sa pristupačnošću lica sa invaliditetom, održao konsultativno saslušanje 28. februara 2018. godine.
2. Odbor je 22. decembra 2017. godine, povodom "Konačnog Izvještaja Državne revizorske institucije o reviziji finansijskog izvještaja Javnog preduzeća 'Regionalni vodovod Crnogorsko primorje' Budva za 2016. godinu" održao konsultativno saslušanje, na koje su bili pozvani predstavnici Državne revizorske institucije (DRI) i Regionalnog vodovoda crnogorsko primorje. U cilju praćenja realizovanih preporuku, Odbor će novo konsultativno saslušanje održati 24. decembra 2018. godine na temu „Primjena ocjena i stavova Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje povodom razmatranja preporuka iz Konačnog izvještaja DRI o reviziji finansijskog izvještaja Javnog preduzeća „Regionalni vodovod crnogorsko primorje“ Budva za 2016. godinu“
3. Ocjenjujući potrebnim, Odbor je sa Odborom za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, polazeći od inicijative potpredsjednika Skupštine Genci Nimanbegu, održao 26. decembra 2017. godine konsultativno saslušanje na temu: “Regulacija toka rijeke Bojane“.
4. Odbor je 15. februara 2018. godine odlučio da održi konsultativno saslušanje na temu "Primjena Zakona o zaštiti dobrobiti životinja sa osvrtom na zabranu cirkusa sa životinjama u Crnoj Gori", na inicijativu NVO „KORINA ANIMALS“. Odluci je prethodilo razmatranje zahtjeva koji su uputile Savjetu za građansku kontrolu rada policije građanke (Damira Kalač i Sanela Rovčanin), koji je proslijeđen Odboru. Građanke su od Savjeta za građansku kontrolu policije tražile da prati i ocjenjuje postupanje policijskih službenika povodom prijave koju su 30.01.2018. godine podnijele Upravi policije i Centru za bezbjednost (CB) Berane, a koja se

odnosi na zlostavljanje životinja u opštini Berane. Odbor je na 21. sjednici, održanoj 08. februara, razmotrio ovaj zahtjev i ocijenio da je to problem koji zahtijeva širu raspravu budući da ovakvih primjera ima i u drugim opštinama. Odbor je, sagledavajući važnost navedene teme, tim povodom uputio više dopisa različitim institucijama kako bi se moglo sagledati pravo stanje u ovoj oblasti. Odlučeno je da se i od Savjeta za građansku kontrolu rada policije zatraže dodatne informacije u vezi predmetne teme, a koje se odnose na primjenu Zakona o zaštiti dobrobiti životinja. Predsjednik Odbora je 12. februara 2018. godine uputio dopis Savjetu za građansku kontrolu rada policije i Upravi policije za dostavljanje potrebnih informacija. Odbor je dobio potrebne informacije i na 27. sjednici, održanoj 5. jula 2018. godine, upoznao se sa Zaključkom Savjeta. Prikupljene informacije Odbor će objediniti na konsultativnoj raspravi na ovu temu u prvom kvartalu 2019. godine.

5. Odbor je na 38. sjednici, utvrdio Plan konsultativnih saslušanja, pa je polazeći od Inicijative grupe nevladinih organizacija NVO „Ozon“, NVO „Breznica“, NVO „Green home“ i NVO „Centar za zaštitu i proučavanje ptica“ odlučio da se održi konsultativno saslušanje ministra održivog razvoja i turizma i ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja dana 26. decembra 2018. godine na temu: „Trenutno stanje segmenata životne sredine rijeke Tare“.

Na 38. sjednici je odlučeno da se održe i sljedeća konsultativna saslušanja:

- „Realizacija aktivnosti na regulaciji toka rijeke Bojane“ i tom prilikom pozvao predstavnike Ministarstva održivog razvoja i turizma i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Konsultativno saslušanje će se održati 24. decembra 2018.
- Sagledavajući do sada upućene dopise Inženjerske komore i Zajednice opština Crne Gore koji se odnose na primjenu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, Odbor je jednoglasno odlučio da se konsultativno saslušanje na temu „Primjena Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata“ održi 26. decembra i da se na sjednicu pozovu predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma; Zajednice opština Crne Gore i Inženjerske komore Crne Gore.

O svemu što Odbor, iz svoje nadležnosti, radi, javnost se može obavijestiti sa internet stranice Skupštine Crne Gore. Ponovio je da je Odbor, održavajući niz konsultativnih saslušanja pokazao da se jednako odnosi prema svim inicijativama. **Predsjednik Odbora Ivanović** je apstrofirao da je današnje konsultativno saslušanje zakazano kao pokazatelj odgovornog odnosa prema javnosti i u svrhu čuvanja integriteta Skupštine u obavljanju svoje Ustavom utvrđene nadležnosti.

Poslanik Raško Konjević insistirao je na pravu poslanika da, prije otvaranja diskusije, postave relevantna pitanja predstavnicima državnih organa na temu današnjeg konsultativnog saslušanja. Saopštio je da će njegov stav o ovako važnom pitanju kakvo je koncesija i njena realizacija, zavisiti od stava državnih organa koji budu iznijeli u odgovoru na pitanja koja želi da postavi. Ovo tim prije što se pitanje odnosi samo na tumačenje člana 11 Ugovora o koncesiji povodom kojeg se održava konsultativno saslušanje.

Poslanik Genci Nimanbegu primijetio je da je ovom pitanju posvećena izuzetna medijska pažnja i založio se da se inicijatoru rasprave tj. D.O.O. „Vektra Jakić“ pruži mogućnost da, prije otvaranja rasprave, iznese mišljenje i stav o realizaciji koncesionog Ugovora koji su sa Vladom zaključili 2007. godine.

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović, ponovio je da Poslovnik ne predviđa obavezno postavljanje pitanja prije otvaranja diskusije, i da je logično da se inicijator saslušanja izjasni o razlozima koji su ga naveli da to saslušanje zatraži od nadležnog Odbora koji o njemu odlučuje. Nakon toga, a to je pokazala i praksa, mišljenja, ocjene i stavove treba da iznesu predstavnici državnih organa, bilo da su resorno zaduženi za praćenje problema koji je predmet diskusije, bilo da su na bilo koji način zakonom obavezani, nakon čega će poslanici imati priliku da postavljaju pitanja u

vezi sa temom konsultativnog saslušanja. Kontrolna funkcija Skupštine zahtijeva da se u širem obimu sagleda problem koncesije zbog koje je sazvano konsultativno saslušanje, nego što je to tumačenje samo člana 11 Ugovora o koncesiji.

Dragan Brković, izvršni direktor D.O.O. "Vektra Jakić", (u daljem koncesionar) saopštio je da je to privredno društvo sa Vladom zaključilo Ugovor o koncesiji koji se, po njegovim riječima, nije pokazao najboljim rješenjem za razvoj drvoprerade. U vrijeme zaključenja Ugovora, D.O.O.„Vektra Jakić“ ponudilo je investicioni i socijalni program, što nije obavezujuće kada se vrši prodaja iz stečajne mase, što je bio slučaj. Ističući da njegovo preduzeće nikada nije ni tražilo niti očekivalo privilegije i da je do 2012. bilo najuredniji poreski obveznik, izrazio je očekivanje da rasprava na konsultativnom saslušanju pomogne razrješenju spornih pitanja u vezi sa realizacijom koncesionog ugovora. Investicije koje su uslijedile realizovane su zbog potencijala u drvnoj industriji i mogućnosti upravljanja drvnim otpadom. Saopštio je da je Uprava za šume, u početku, uredno doznačavala stabla za sječu koju „Vektra Jakić“ nije imala gdje da preradi. Resursi su čuvani da bi se, u povoljnim okolnostima, stabla mogla preraditi i stvoriti nova vrijednost. Prinudnom naplatom koju je izvršila OTP banka 2010. godine osujećena je mogućnost realizacije kredita kojim je trebalo finansirati nove kapacitete namijenjene preradi. U vrijeme uvođenja stečaja u preduzeću, 2012. godine, bilo je plaćeno preko pet miliona eura koncesija. Ta suma obuhvata i vrijednost stabala koja nijesu posječena, a i dalje su kod Uprave za šume, vođena kao zaduženje „Vektre Jakić“ drvnom masom.

Dr Milosav Anđelić, državni sekretar za oblast šumarstva, lovstva i drvne industrije u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja ističući važnost resursa kakav su šume, saopštio je da svi koji se njime bave imaju odgovornost da ga kao sačuvan i unaprijeđen resurs ostave u nasljeđe, kao i odgovornost da se održivim gazdovanjem stvore uslovi za razvoj investicija u sektoru drvoprerade i kreiranje novih radnih mjesta. Istakao je da koncesioni ugovor koji je potpisan na 30 godina obuhvata 13 gazdinskih jedinica i 140.000 m³ drvne mase. Obaveze koncesionara su, pored ostalog, da izvodi šumsko-uzgojne radove, da održava šumsku infrastrukturu i preduzima mjere relevantne zaštite. Saopštio je da su efekti realizacije, po procjenama resora iz kojeg dolazi, sljedeći: korišćenje sječivog etata od dana potpisivanja ugovora iznosi 54%, šumsko uzgojni radovi 10%, izgradnja i održavanje šumskih komunikacija 22,5%. Konstatovano je da tamo gdje je koncesionar „Vektra Jakić“ ima 80.000 m³ oštećene drvne mase. Zabilježeno je prisustvo raznih biljnih bolesti, štetočina, požara. Iznijeto je oko 25.000 m³ oboljele drvne građe, a ostatak predstavlja opasnost za širenje patogenih gljivica na zdrava stabla. Finansijsko izvršenje ugovora je sljedeće: efikasnost obračuna i naplate koncesionih naknada je problematična. Na to ukazuje i negativan Izvještaj DRI iz 2014. godine, koji je sadržao i velik broj preporuka. Slijedili su negativni Izvještaji iz 2015, 2016, 2017, zaključno sa 2018. godinom. Značajan broj primjedbi imao je i koncesionar, a odnosio se na način obračuna koncesione naknade, koje su rezultirale tužbom Upravnom sudu koji je tužbu odbio. Na današnji dan obaveze ovog koncesionara su 2.948,660 eura. Prema obračunu Uprave za šume dug ovog koncesionara Poreskoj upravi za ovu godinu iznosi oko 500.000 eura.

Nusret Kalač, direktor Uprave za šume istakao je da se kao sporna pojavljuju dva pitanja. Prvo je pitanje načina obračuna koncesione naknade, drugo drvna masa koja je zadužena a nije posječena. Smatra da odredbe koncesionog ugovora sadrže odredbe koje stvaraju zabunu oko pitanja ko i kako treba da obračunava koncesionu naknadu. Presuda Upravnog suda Crne Gore je pokazala da naknadu treba obračunavati na način i po postupku kako je to i DRI preporučila u većem broju nalaza koji se odnose na koncesionara. Saopštio je da Uprava za šume mora poštovati odluke nadležnog suda i istakao da je Uprava posvetila dužnu pažnju primjeni preporuka koje je dala DRI. Ponovio je da odgovornost za doznačenu drvnu građu, bez obzira da li je posječena, ima koncesionar i ponovio da će Uprava za šume obračunavati koncesionu naknadu na način na koji je obavezuje Upravni sud i pozitivni propisi.

Dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije saopštio je da je DRI dala preporuke imajući u vidu nepravilnosti koji su se u radu državnih organa pojavljivali. Cijeneci ustavnu poziciju DRI, ona je i poslije 2014. godine, a nakon prvog izvještaja povodom koncesionog ugovora koji je D.O.O. „Vektra Jakić“ zaključilo sa Vladom Crne Gore, nastavila aktivnosti i pored postupaka državnog tužilaštva usmjerenog na ranije radnje Uprave za šume. Naglasio je da i sudska i izvršna vlast imaju istovjetne stavove u odnosu na način obračuna koncesione naknade. Dodao je da se DRI neće upuštati u tumačenje koncesionog ugovora jer je članom 13 tog ugovora precizirano ko ga tumači. U slučaju spora oko tumačenja, nadležna je referentna međunarodna revizorska ili konsultantska kompanija. Rešavanje sporova, takođe, nije predmet interesovanja DRI bez obzira što je jedna od ugovornih strana država, jer je članom 16 Ugovora i to uređeno. Dodao je da koncesionar povodom čije inicijative je sazvano konsultativno saslušanje, učestvuje sa 78% u ukupnom dugu po osnovu koncesionih naknada. Saopštio je da su preporuke DRI poštovane u velikoj mjeri i da će ta institucija i ubuduće voditi računa o zakonitom poslovanju, prije svega državnih organa i, u tom kontekstu prilagođavati svoje izvještaje svakoj izmjeni ugovornih pravila između koncedenata i koncesionara. Efekti sprovođenja i realizacije preporuka DRI su na izuzetno visokom nivou i koncesionar neće, u narednom periodu, biti predmet revizija jer su vidljivi pozitivni efekti kroz realizaciju preporuka DRI.

Predsjednik Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, prof. dr Petar Ivanović, podsjetio je da je koncesionim ugovorom zaključenim 2007. godine definisana opšta naknada u iznosu od 13,5 EUR za četinare i 6,0 EUR za lišćare i posebna naknada za lišćare od 1,0 EUR i za četinare od 3,0 EUR. Tokom 2008. godine Vlada Crne Gore je donijela Zaključak kojim se koriguje posebna koncesiona naknada na zahtjev većeg broja koncesionara i obavezuje upravu za šume da ne obračunava posebnu koncesionu naknadu onim koncesionarima koji dobiju pozitivno mišljenje Agencije za restrukturiranje i strana ulaganja o realizovanju investicionih i socijalnih programa. Privredni sud u Bijelom Polju odbacio je 2013. godine kao nedozvoljenu tužbu Uprave za šume protiv D.O.O „Vektra Jakić“ kojom je traženo utvrđivanje potraživanja od preko 300.000 EUR, a tužba pred istim sudom za naplatu potraživanja od preko 200.000 EUR je povučena. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u dokumentu o realizaciji koncesija iz 2016. godine konstatovalo je da dugovanja iz perioda koji prethodi 2016. godini potiču od privrednih subjekata koji su bili predmet stečaja ili likvidacije, a kasnije i privatizacije. Uprava za šume je 2017. godine utvrdila obaveze D.O.O. „Vektra Jakić“ bez obzira na postojanje Zaključka Vlade i ispunjenje uslova da se posebna koncesiona naknada, prema Zaključku, ne obračunava i ne naplaćuje. S obzirom na ove i druge činjenice, postavlja se pitanje da li su ugovorne strane saglasne u pogledu doznačene drvene mase, posječene drvene mase i drvene mase koja predstavlja finansijsku obavezu D.O.O „Vektra Jakić“. Ukazao je da se zaduženje koncesionara mora realizovati kroz isključivo doznaku, i postavio pitanje da li je moguće da se određene količine nedoznačene, kao i da se doznačene ne posijeku dok finansijsko zaduženje ostaje.

Poslanik Raško Konjević, insistirao je na sadržini člana 11 Ugovora o koncesiji tvrdeći da je njime precizirano u kojim slučajevima je moguće tražiti raskid Ugovora. Istakao je da i član 18 Ugovora predviđa obezbjeđenje koncesije, kao i da član 17 Ugovora propisuje da ona ugovorna strana koja nije skrivila raskid ugovora, ima pravo na naknadu štete. Pitao je da li su podaci o poreskom dugu društva „Vektra Jakić“ tačni ili ne. S obzirom da, nakon odluke Upravnog suda nema dilema o načinu primjene materijalnog prava u postupku obračuna koncesione naknade, pitao je šta su buduća postupanja Uprave za šume povodom primjene Ugovora o koncesiji o kojem se vodi konsultativno saslušanje.

Poslanik Boris Mugoša je, saopštavajući da se radi veoma važnoj temi, rekao da treba voditi računa o obimu nadležnosti poslanika. Iznio je stav da je najvažnija neselektivnost u primjeni Zakona i primjena prava, te treba poštovati definisane zakonske propise. Pozdravlja stepen realizacije

preporuka DRI i pozdravlja najavljeni novi model upravljanja šumama koji podrazumijeva osnivanje preduzeća u državnoj svojini koje bi moralo kvalitetnije da gazduje šumama koje su resurs od javnog interesa.

Poslanik Genci Nimanbegu saopštio je da je iz dobijenih podataka vidljivo da je „Vektra Jakić“ imala velikih investicija u drvoprerađivačku industriju i da je logično što želi da tu investiciju zaštiti. Saopštio je da veliki broj privatnih investitora u Crnoj Gori ima probleme sa kojima se suočava i ovaj koncesionar i zatražio dodatne relevantne informacije kako bi se pitanje koncesije moglo šire sagledati i analizirati i kada se definiše problem pronašlo i rješenje. Postavio je pitanje koliki je poreski dug D.O.O. „Vektra Jakić“ na današnji dan, a koliki je bio 2012. godine, te da li postoje razlike u podacima državnih organa o dugu i da li je ko, zašto i kada oslobodio koncesionara plaćanja koncesione naknade. Upitao je za mogućnost dostavljanja podataka od nadležnih institucija Odboru u pisanoj formi. Ukazao je da mogući zaključci ne smiju biti suprotni odluci suda i moraju imati u vidu javni, a ne privatni interes. Istakao je da je „Vektra Jakić“ otpisala Ugovor na 30 godina i da sama snosi rizik. Upoznao je prisutne sa primjerom Solane Ulcinj i odnosom prema zaposlenima. Saopštio je da konsultativna saslušanja omogućavaju poslanicima da budu informisani o problemima sa kojima se privrednici suočavaju u sprovođenju Vladinih politika i pozdravio takav način rada skupštinskih odbora.

Poslanica Sanja Pavićević je iznijela mišljenje da probleme koncesionara i koncedenata treba posmatrati iz ugla kontrolne uloge koju ima Skupština i u tom kontekstu tražiti modele da se ovaj i svi slični problemi rješavaju. Istakla je da je potrebno poštovati investicije i ukazala na značaj usklađivanja metodologija obračuna kako bi se izbjeglo kreiranje različitih podataka.

Poslanica Ana Nikolić, istakla je da je domaći investitor uložio velike sume novca u važan resor koji je omogućio razvoj lokalne zajednice i zapošljavanje lokalnog stanovništva i da je preduzeće privatizovano tek nakon 11 tendera. Pitala je da li preduzeće posluje i pod kakvim uslovima danas, koliko radnika zapošljava i kakav je odnos sirovinke i prerađivačke potrošnje. Nalazi da su zbunjujući različiti podaci o poreskim zaduženjima između nadležnih državnih organa. Postavila je pitanje što 80.000 m³ znači za održivost drvne proizvodnje.

Milić Popović, predstavnik D.O.O. „Vektra Jakić“, saopštio je da se prostim tumačenjem koncesionog ugovora ne rješava problem u drvoprerađi. Naveo je da je Ugovor veoma nepovoljan za koncesionara i prijeti da onemogućiti njegov dalji rad. Govoreći o garancijama za izvršenje Ugovora, ustvrdio je da se garancijama mogu smatrati 300 zaposlenih u fabrici i 500 zaposlenih ljudi u kooperativi, kao i više od 100 miliona investicija u drvoprerađu. Smatra da je koncesionar omogućio lokalni razvoj i zapošljavanje i da mu treba dati šansu za dalji razvoj, tim prije što nikada nikakav stimulans od države nije dobio.

Poslanik Raško Konjević saopštio je da razumije privatni interes koncesionara ali da je interes koji je on dužan da zastupa kao poslanik, javni. Saopštio je da nije slučajno što se insistira na neselektivnoj primjeni propisa. U tom kontekstu, rekao je, Ugovor o koncesiji nema, niti u njemu mogu biti odredbe o načinu obračuna koncesione naknade jer se u toj oblasti moraju primijeniti materijalni pravni propisi tj. propisi kojima se uređuje materija vezana za naknade i poreze. Pitalo je da li nadležni organi imaju ikakve podatke o nelegalnim radnjama u oblasti drvoprivrede. Takođe, izrazio je interes za odgovorom na pitanje da li se članovi 5 i 6 Ugovora o koncesiji, a koji se tiču uzgoja i zaštite šume, primjenjuju. Zamolio je prof. dr Petra Ivanovića da odgovori na pitanje da li je koncesionar od države dobio bilo kakvu državnu pomoć.

Predsjedavajući prof. dr Petar Ivanović, ponovio je da predmet spora između koncedenta i koncesionara nije opšta naknada, već posebna naknada čije je preispitivanje predložio sam

koncedent, pa je donio Zaključak da se ona ne obračunava koncesionarima koji ispune određene uslove. Odgovarajući na pitanje o državnoj pomoći koncesionaru podvukao je da se takvom pomoći ne može smatrati kredit koji je koncesionar, pod uslovima i na način kao i svaki drugi koncesionar, dobio i za njega dao ugovorne garancije. Postavio je pitanje da javni interes predstavlja otvaranje 300 radnih mjesta i povećavanje stepena finalizacije prerade? I da li nova radna mjesta i povećanje stepena finalizacije predstavljaju upravo najvažnije elemente brojnih strategija usvojenih u Crnoj Gori.

Poslanik Filip Vuković, istakao je da prilikom privatizacije nijedan infrastrukturni objekat nije bio u funkciji što je zahtijevalo značajna ulaganja. Apostrofirao je da je od potpisivanja koncesionog ugovora prošlo dovoljno vremena da se mogu primijetiti promjene u tehnologiji obrade drveta, pa iznosi stav da treba tražiti način da se pomogne koncesionaru kako bi nastavio da posluje, jer je njegova krivica za nastale probleme, kako tvrdi, najmanja.

Nusret Kalač je saopštio da nema neusaglašenih podataka između državnih organa koji se tiču bilo koje obaveze koju koncesionar ima prema koncedentu. Ponovio je da je sporno šta raditi sa drvnom masom koja se nalazi u šumi pri činjenici da je koncesionar zadužen i količinski i finansijski. Istakao je da je koncesiona naknada regulisana članom 52 Zakona o šumama. Posebna naknada je regulisana članom 68 istog Zakona i izvorni je prihod Uprave za šume. Konačna odluka Upravnog suda opredjeljujuća je za način obračuna koncesione naknade. Prilog 2 koncesionog ugovora izazvao je sudski spor i nepoštovanje odluke suda dovelo bi do odgovornosti relevantnog državnog organa. Upoznao je prisutne da će inicirati ova pitanja pred relevantnim subjektima. Odgovarajući na postavljeno pitanje iznio je stav da su se stvorile pretpostavke za raskid Ugovora.

Dr Milosav Anđelić saopštio je da se primjena Ugovor o koncesiji tumači sagledavanjem sprovedenih uzgojnih radova u šumi, ulaganjem u infrastrukturu i zaštitu šume. Smatra da se Skupština mora prije svega starati o zakonitosti i naglasio da državni organi imaju u oblasti naplate koncesija identične stavove. Saopštio je da se u finansijski sistem Crne Gore ulilo više od 34 miliona EUR-a i da je 1000 radnika više u sektoru drvoprerade. Ograničen je izvoz drvnih sortimenata. U planu je akcioni plan za suzbijanje nelegalnih radnji u šumarstvu. Primijećena je nelegalna aktivnost drvoprerađivača u smislu umanjivanja prihoda kako bi se umanjile i obaveze koncesionara prema državi. Odgovarajući na pitanje o nepoštovanju zakona koje je formulisano kao pitanje o nelegalnom prometu drvne građe, saopštio je da i finansijski i numerički podaci pokazuju veću posvećenost poštovanju Vladinih politika u oblasti šumarstva ističući ulogu tima za praćenje i suzbijanje bespravnih radnji u šumarstvu.

Predsjedavajući prof. dr Petar Ivanović pitao je da li postoje podaci o doznačenoj, a neposječenoj drvnjoj građi i da li je i za tu građu obračunata koncesiona naknada i koliko ona iznosi.

Nusret Kalač, odgovarajući na pitanje, iznio je podatak da je ukupno zaduženje koncesionara iznosi 1.070.272 m³ bruto drvne građe. Što se tiče realizacije Ugovora, posječena bruto drvna masa koncesionara je 545.548 m³. Istakao je da nije obaveza ni odgovornost Uprave za šume da vodi računa da li je koncesionar posjekao doznačenu drvnu masu. Upoznao je da je koncesionar sa koncedentom u sporu oko plaćanja posebne naknade. Ističe da se presuda Upravnog suda temelji na drugačijem tumačenju koncesionog ugovora u cjelini i za Upravu za šume nema dileme kako ona treba da se obračunava.

Predsjedavajući prof. dr Petar Ivanović pitao je da li naplaćena naknada za 545.548 m³ posječene drvne mase.

Nusret Kalač, odgovarajući na pitanje, iznio je podatak da je 50% od ukupne bruto drvne mase Vlada odobrila da se posječe u naredne četiri godine i ocijenio potrebnim da se donese ista odluka i za preostalu bruto drvnu masu jer „Vektra Jakić“ trpi štetu.

Danilo Jovanović, saopštio je da Poreska uprava osim naplate poreza, ima uvid i u realizaciju naplate koncesionih naknada. Iznio je podatak da su podaci o poreskom dugu usaglašeni između državnih organa.

Dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije saopštio je da je na privredni subjekt potrebno primijeniti Zakon o komercijalnoj reviziji. Ukazao je a član 100 Ustava Crne Gore i nadležnosti Vlade. Istakao je da je stanje u oblasti koncesija mnogo bolje u odnosu na 2014. godinu i da je stepen realizacije preporuka DRI na visokom nivou.

Predsjedavajući prof. dr Petar Ivanović istakao je da treba ići u susret rješenjima, da se obračun u drugim oblastima vezuje za ono što je koncesionar utrošio, a da se jedino u oblasti šuma unaprijed zadužuje, obračunava i naplaćuje. Postavio je pitanje da li je potrebno raditi na izmjenama Zakona o šumama u dijelu naplate naknada? Ili treba tražiti druga rješenja?

Dragan Brković je obavijestio dva Odbora da je koncesionar 2012. godine reorganizovan, a 2014. godine uvidjelo se da je koncesioni ugovor nepovoljan. Rekao je da lokalna samouprava blokira sredstva koncesionara i onemogućava mu poslovanje i pored gotovo 100 miliona investicija. Stvorena je mogućnost da se zaposli gotovo 500 ljudi, pa smatra da treba omogućiti pravilan obračun koncesione naknade. Traži da Privredni sud, koji je nadležan, rješava konkretne slučajeve u kojima je koncedent u sporu sa koncesionarom. Saopštio je i da je utvrđeno da Vladin zaključak o oslobađanju od posebne koncesione naknade nije zakonit što znači da Vlada ne može da podstiče razvoj ionako nerazvijene privredne grane. Izjavio je da se, na finansijskom nivou, u neposječnoj šumi nalazi oko 7 miliona EUR-a koje Poreska uprava traži koncesinaru da plati na ime koncesione naknade za doznačenu drvnu građu. Smatra da Upravni sud nije bio nadležan da odlučuje i najavio je da će sudsku zaštitu tražiti i kod međunarodnih sudskih instanci. Predložio je da se ponovo definišu obaveze koncesionara prema koncedentu.

Poslanik Genci Nimanbegu, pitao je da li su zabilježena kažnjavanja lica koji vrše nelegalne radnje u oblasti drvoprerade. Rekao je da je smisao pitanja da se utvrdi i provjeri da li se politika u oblasti naplate zakonitih potraživanja sprovodi ili ne. Saopštio je da neke oblasti poslovanja zahtijevaju povećan stepen discipline ali da se ne smije izaći iz okvira koji je definisan zakonom. Ponovo je zamolio za više informacija o načinu na koji koncesinar predlaže da prevaziđe probleme u kojima se našao. Ono što su poslanici dobili kao materijal za današnje konsultativno saslušanje smatra nedovoljnim da bi se mogla inicirati izmjena Zakona o šumama ili bilo kog drugog zakona. Iznio je primjer oslobađanja PDV-a i poreza za investitore u oblasti turizma za hotele sa 4 i 5 zvjezdica. Ukazao je i da kompanija „Vektra“ ima loše rezultate u turizmu. Ukazao je da bi eventualni zaključci sa ovog saslušanja trebalo da budu sveobuhvatni i nediskriminatorni.

Poslanik Nikola Rakočević smatra da Skupština može, u okviru svojih nadležnosti, pomoći drugim instancama koje jesu nadležne da riješe situacije sa kojima se koncesionar i koncedent suočavaju. Prepoznaje javni interes i rukovođen samo time postavlja pitanja o privrednoj aktivnosti koncesionara: broju zaposlenih, investicijama, razvoju lokalne zajednice i dr. Postavio je pitanje da li je javni interes da koncesionar nastavi da privređuje, da li je javni interes jačanje privrede sjevera i zapošljavanje. Ističe da je poštovanje zakona države Crne Gore na vrhu svakog interesa i njega ne smije ni Skupština, ni ostali relevantni subjekti podrediti nijednom drugom privatnom ili javnom interesu. Da li je moguće naći kompromis između razvoja privredne oblasti, zapošljavanja i ukupnog razvoja lokalnog područja s jedne, i privatnog interesa druge ugovorne strane, mišljenja je da zavisi

isključivo od postavljenog zakonskog okvira države Crne Gore. U tom kontekstu, zaključci sa ovog konsultativnog saslušanja ne mogu biti mandatorni ni za koga, pa ni za ugovorne strane.

Poslanik Mirsad Murić, saopštio je da je odgovornost poslanika da saslušaju sve sudionike današnjeg konsultativnog saslušanja kako bi ustanovili ima li prostora da sa stanovišta svojih ingerencija Skupštine pomogne u rješavanju problema u kojima se koncesionar našao.

Poslanik Raško Konjević ponovio je da postoje ustavna ograničenja koja opredjeljuju ponašanje poslanika u konkretnoj situaciji. Ovdje postoji konkretan problem odnosa Vlade, kao izvršnog organa vlasti i jedne privatne kompanije. Kompanija ima pravo da smatra da pojedine odluke i procedure nijesu pravilno sprovedene, a s druge strane postoje sudovi koji o toj pravilnosti odlučuju. Pored interesa za ukupnim razvojem sjevera Crne Gore, jedini javni interes je da se u postupcima koji garantuju taj razvoj, poštuju zakoni Crne Gore. Izrazio je bojazan da predstavnici izvršne vlasti zanemaruju činjenicu da su službena lica dužna, čak i prije drugih, da poštuju zakone. Nepoštovanje zakona povlači posebne odgovornosti tih lica. Smatra da je zadatak Vlade, a ne Skupštine, da pronalazi mogućnosti da se jednoj od ugovornih strana nekog obligacionog odnosa sa državom (u kome participira državni organ), pomogne. Saopštio je da je Zakonom o državnoj pomoći regulisano kako se i privatnim kompanijama može pomoći. Taj zakon ne pravi razliku između državne i privatne kompanije, iako postoje primjeri da se taj Zakon selektivno primjenjuje o čemu je trebalo održati saslušanje na temu „Primjena Zakona o državnoj pomoći“ i istakao primjer „Montenegroairlines“-a. Saopštio je da Odbori ne bi smjeli da usvoje zaključke koji se tiču obligacionih odnosa dva subjekta od kojih je jedan država, pogotovo kada je taj odnos dobio i sudski epilog i da neće prisustvovati formulisanju zaključaka. U pravnom sistemu postoji i Zakon o stečaju koji ne podrazumijeva gašenje proizvodnje preduzeća u stečaju.

Poslanik Boris Mugoša, zaključio je da za rješavanje eventualnih sporova između subjekata obligacionih odnosa postoje različite instance, redovni i arbitražni sudovi, konsultantske i revizorske institucije. Smatra da u konkretnom slučaju najveću odgovornost ima Vlada, kao potpisnik koncesionog ugovora. U tom kontekstu treba posmatrati moguću pripremu zakonskih rješenja, koje Vlada može predložiti, a poslanici će se prema njima ponašati u skladu sa svojim političkim uvjerenjima.

Odgovarajući na pitanja poslanika Nimanbegua, **dr Milosav Anđelić** saopštio je da su trendovi nepoštovanja zakona primijećeni kod većeg broja privrednih subjekata. Istakao je da će o aktivnostima tima za borbu protiv nelegalnih aktivnosti u šumarstvu Vlada, svi relevantni subjekti i javnost biti obavještavani.

Zaključujući sjednicu **prof. dr Petar Ivanović** citirao je član 46 Poslovnika Skupštine navodeći nadležnosti Odbora. Istakao je da je svrha saslušanja traženje rješenja za problem nastao između državnih organa, s jedne i privatne kompanije, s druge strane. Kontrolna uloga Skupštine, takođe implicira raspravu na predloženu temu kako bi se problem razumio i tako pomoglo traženju rješenja. Primjena propisa i ugovora je pokazala da državne institucije sporo reaguju na izmjenu okolnosti pod kojima su ti propisi i ugovori donijeti i zaključeni. Rekao je da je današnja rasprava pokazala dosljednost u zalaganju svih za primjenu zakona i relevantnih propisa, ali i dovela u pitanje neka od zakonskih rješenja. Upitao je da li dovoljno dobra zakonska rješenja mogu biti prepreka bržem razvoju ili ne? Naglasio je da, s obzirom da postoji svijest da se zakoni ne mogu mijenjati „ad hoc“, nadležni mogu uzeti u razmatranje primjenu postojećeg zakonskog okvira i predložiti njegovo poboljšanje na osnovu mišljenja tokom ovog konsultativnog saslušanja. Izjavio je da je 2015. godine, poučen iskustvima zemalja regiona i sam, kao ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, predložio drugačiji obračun koncesionih naknada, jer je Crna Gora po svom načinu naplate i obračuna te naknade ostala usamljena.

Dogovoreno je da dva Odbora u narednom periodu, na posebnim sjednicama, razmotre mogućnost utvrđivanja relevantnih zaključaka sa stanovišta svojih ingerencija. Ovo i zato što je gazdovanje šumama nadležnost Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje ali je naplata poreza i koncesija nadležnost Odbora za ekonomiju, finansije i budžet. Eventualne zaključke, u formi preporuka, potrebno je uputiti svim relevantnim subjektima. Smatra da je postignuta saglasnost Odbora da je konačna preporuka da oni koji implementiraju propise treba da razmisle o mogućim izmjenama u cilju traženja konkretnih rješenja za konkretne probleme bilo kog koncesionara jer je potrebno uzeti u obzir okolnosti koje je nametnula praksa i život koji pretiče pojedina administrativna rješenja.

Predsjedavajući prof. dr Petar Ivanović, ukazao je na potrebu da svi relevantni državni subjekti dostave u pisanoj formi podatke koje su iznijeli na sjednici kako bi ih Odbori zasebno razmotrili na nekoj od narednih sjednica.

Sjednica je zaključena u 16.30 sati.

**Sekretarka Odbora za turizam,
poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje**

mr Milena Kapa

**Predsjednik Odbora za turizam,
poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje**

prof. dr Petar Ivanović

**Sekretar Odbora za ekonomiju,
finansije i budžet**

Demir Mujević

**Predsjednik Odbora za ekonomiju,
finansije i budžet**

dr Predrag Sekulić